Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
NILS WAHL
7 päivänä kesäkuuta 2016 [1]

Yhdistetyt asiat C-14/15 ja C-116/15

Euroopan parlamentti
vastaan

Euroopan unionin neuvosto

Kumoamiskanne — Oikeusperusta — Poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa — Neuvoston päätökset 2014/731/EU, 2014/743/EU, 2014/744/EU ja 2014/911/EU — Automaattinen tietojenvaihto — Ajoneuvojen rekisteröinti — Sormenjälkitiedot — Päätöksentekomenettely — EUT-sopimuksen voimaantulon vaikutus — Siirtymämääräykset — Pöytäkirjassa N:o 36 oleva 9 artikla — Perussäädösten ja täytäntöönpanotoimien käsitteet — Johdettu oikeusperusta — Parlamentin kuuleminen — Jäsenvaltion tai komission aloite — Äänestyssäännöt

1. Nyt tarkasteltavat Euroopan parlamentin nostamat kumoamiskanteet koskevat neljää päätöstä [2] (jäljempänä riidanalaiset päätökset), jotka käsittelevät unionin poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa (aiempi EU-sopimuksen VI osasto, jäljempänä kolmas pilari) ja jotka neuvosto on antanut Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen. Kuten hyvin tiedetään, Lissabonin sopimuksen voimaantulolla oli ennennäkemätön vaikutus kolmanteen pilariin liittyvien toimenpiteiden hyväksymistä koskevaan institutionaaliseen ja oikeudelliseen rakenteeseen: tämän ”lissabonisaation” myötä kolmas pilari sisällytettiin ylikansalliseen unionin kehykseen.

2. Jotta siirtyminen pääosin hallitustenvälisestä päätöksenteosta uuteen unionin oikeudelliseen kehykseen kyseisellä alalla olisi sujuva, perussopimuksiin liitettiin siirtymämääräyksiä koskeva pöytäkirja N:o 36. Riidanalaiset päätökset annettiin pöytäkirjassa N:o 36 olevan 9 artiklan soveltamisalaan kuuluvan säädöksen nojalla. [3] Tämän määräyksen mukaan ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa osana kolmatta pilaria hyväksyttyjen toimien oikeusvaikutukset säilyvät niin kauan kuin näitä toimia ei kumota, julisteta mitättömiksi tai muuteta.

1 — Alkuperäinen kieli: englanti.

2 — Ajoneuvorekisteritietoja koskevan automaattisen tietojenvaihdon aloittamisesta Maltassa 9.10.2014 annettu neuvoston päätös 2014/731/EU (EUVL 2014, L 302, s. 56), ajoneuvorekisteritietoja koskevan automaattisen tietojenvaihdon aloittamisesta Kyproksessa 21.10.2014 annettu neuvoston päätös 2014/743/EU (EUVL 2014, L 308, s. 100), ajoneuvorekisteritietoja koskevan automaattisen tietojenvaihdon aloittamisesta Virossa 21.10.2014 annettu neuvoston päätös 2014/744/EU (EUVL 2014, L 308, s. 102) (asia C-14/15) ja sormenjälkitietoja koskevan automaattisen tietojenvaihdon aloittamisesta Latvian kanssa 4.12.2014 annettu neuvoston päätös 2014/911/EU (EUVL 2014, L 360, s. 28) (asia C-116/15).

3 — Perussopimuksiin liitetty pöytäkirja siirtymämääräyksistä. 9 artikla sisältyy mainitun pöytäkirjan VII osastoon, joka koskee ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa annettuja, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V ja VI osastoon perustuvia toimia.

3. Unionin tuomioistuin on äskettäin käsittelemissään asioissa jo ratkaissut useita kyseisen siirtymämääräyksen soveltamiseen liittyviä perustavia kysymyksiä.[4] Huolimatta tästä seikasta ja nyt käsiteltävien kanteiden läheisestä yhteydestä kyseisiin asioihin parlamentin nostamien kanteiden yhteydessä nousee esille myös kysymyksiä, joita unionin tuomioistuin ei ole vielä käsitellyt, kuten riidanalaisten päätösten luonne olosuhteissa, joissa kyseiset päätökset on ilmeisesti annettu ”sekamuotoisen” päätöksentekomenettelyn mukaisesti, ja tällaisen menettelyn lainmukaisuus.

I **Asiaa koskevat oikeussäännöt**

A *Asian kannalta merkitykselliset perustamissopimusten määräykset (ennen Lissabonin sopimusta)*

4. EU 34 artiklan 2 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Neuvosto toteuttaa toimenpiteitä ja edistää tämän osaston määräysten mukaisesti aiheellisin muodoin ja menettelyin yhteistyötä unionin tavoitteiden saavuttamiseksi. Tätä varten neuvosto voi jäsenvaltion tai komission aloitteesta yksimielisesti:

– –

c) tehdä muita tämän osaston tavoitteiden mukaisia päätöksiä, jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämistä lukuun ottamatta. Nämä päätökset ovat velvoittavia, mutta niillä ei ole välitöntä oikeusvaikutusta; neuvosto toteuttaa määräenemmistöllä kyseisten päätösten täytäntöönpanon edellyttämät toimenpiteet unionin tasolla; – –”

5. EU 39 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Neuvosto kuulee Euroopan parlamenttia ennen 34 artiklan 2 kohdan b, c ja d alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamista. – –”

B *Pöytäkirja N:o 36*

6. Pöytäkirjassa N:o 36 olevassa 9 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa hyväksyttyjen, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen perustuvien unionin toimielinten, elinten ja laitosten säädösten oikeusvaikutukset säilyvät niin kauan kuin näitä säädöksiä ei kumota, julisteta mitättömiksi tai muuteta perussopimusten nojalla. Sama koskee myös Euroopan unionista tehdyn sopimuksen perusteella tehtyjä jäsenvaltioiden välisiä yleissopimuksia.”

4 — Tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto, (C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223); tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-540/13, EU:C:2015:224); tuomio 10.9.2015, parlamentti v. neuvosto (C-363/14, EU:C:2015:579) ja tuomio 23.12.2015, parlamentti v. neuvosto (C-595/14, EU:C:2015:847).

C Asian kannalta merkitykselliset päätökset

1. Päätös 2008/615/YOS [5]

7. Päätöksen 2008/615 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämän päätöksen avulla jäsenvaltiot pyrkivät tehostamaan rajatylittävää yhteistyötä perustamissopimuksen VI osastoon kuuluvissa asioissa, erityisesti rikosten torjumisesta ja tutkinnasta vastaavien viranomaisten välistä tietojenvaihtoa. Tätä varten tämä päätös sisältää seuraavia aloja koskevia sääntöjä:

a) DNA-tunnisteiden, sormenjälkitietojen ja tiettyjen kansallisten ajoneuvorekisteritietojen automatisoituun siirtämiseen sovellettavia ehtoja ja menettelyjä koskevat säännökset (2 luku);

_ –”

8. Päätöksen 2008/615 6 luvussa esitetään päätöksen perusteella tapahtuvaan tietojenvaihtoon liittyvää tietosuojaa koskevat yleiset säännökset.

9. Päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä päätöksessä tarkoitettu henkilötietojen toimittaminen voidaan aloittaa vasta, kun tämän luvun säännökset on pantu täytäntöön tietojen toimittamiseen osallistuvien jäsenvaltioiden lainsäädännössä. Neuvosto päättää yksimielisesti, täyttyykö tämä edellytys.”

10. Päätöksen 2008/615 33 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Neuvosto hyväksyy määräenemmistöllä ja Euroopan parlamenttia kuultuaan tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi unionin tasolla tarvittavia toimenpiteitä.”

2. Päätös 2008/616/YOS [6]

11. Päätöksen 2008/616 20 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Neuvosto tekee päätöksen 2008/615/YOS 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun päätöksen kyselyyn perustuvan arviointiraportin perusteella.

2. Päätöksen 2008/615/YOS 2 luvun mukaisen automaattisen tietojenvaihdon osalta arviointiraportti perustuu myös arviointikäyntiin ja pilottikokeiluun, joka toteutetaan, kun asianomainen jäsenvaltio on ilmoittanut siitä pääsihteeristölle päätöksen 2008/615/YOS 36 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.

3. Menettelyä koskevat muut tiedot ovat tämän päätöksen liitteen 4 luvussa.”

5 — Rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi 23.6.2008 tehty neuvoston päätös (EUVL 2008, L 210, s. 1).

6 — Rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi tehdyn päätöksen 2008/615/YOS täytäntöönpanosta 23.6.2008 tehty neuvoston päätös (EUVL 2008, L 210, s. 12).

3. Riidanalaiset päätökset

12. Päätöksen 2008/615 ja päätöksen 2008/616 perusteella annettujen riidanalaisten päätösten johdanto-osan ensimmäisessä, toisessa ja kolmannessa perustelukappaleessa selitetään seuraavaa:

”(1) [Pöytäkirjan N:o 36] mukaan ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa hyväksyttyjen unionin toimielinten, elinten ja laitosten säädösten oikeusvaikutukset säilyvät niin kauan kuin näitä säädöksiä ei kumota, julisteta mitättömiksi tai muuteta perussopimusten nojalla.

(2) Näin ollen päätöksen [2008/615] 25 artiklaa sovelletaan, ja neuvoston on päätettävä yksimielisesti, ovatko jäsenvaltiot panneet täytäntöön kyseisen päätöksen 6 luvun säännökset.

(3) Päätöksen [2008/616] 20 artiklassa säädetään, että päätöksen [2008/615] 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut päätökset tehdään kyselyyn perustuvan arviointiraportin perusteella. Päätöksen [2008/615] 2 luvun mukaisen automaattisen tietojenvaihdon osalta arviointiraportin on perustuttava arviointikäyntiin ja testausajoon.”

13. Päätöksen 2014/731 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Ajoneuvorekisteritietojen automaattisen haun toteuttamiseksi Malta on pannut täysimääräisesti täytäntöön päätöksen [2008/615] 6 luvun tietosuojaa koskevat yleiset säännökset, ja sillä on oikeus vastaanottaa ja toimittaa henkilötietoja kyseisen päätöksen 12 artiklan mukaisesti tämän päätöksen voimaantulopäivästä alkaen.”

14. Päätöksen 2014/743 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Ajoneuvorekisteritietojen automaattisen haun toteuttamiseksi Kypros on pannut täysimääräisesti täytäntöön päätöksen [2008/615] 6 luvun tietosuojaa koskevat yleiset säännökset, ja sillä on oikeus vastaanottaa ja toimittaa henkilötietoja mainitun päätöksen 12 artiklan mukaisesti tämän päätöksen voimaantulopäivästä alkaen.”

15. Päätöksen 2014/744 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Ajoneuvorekisteritietojen automaattisen haun toteuttamiseksi Viro on pannut täysimääräisesti täytäntöön päätöksen [2008/615] 6 luvun tietosuojaa koskevat yleiset säännökset, ja sillä on oikeus vastaanottaa ja toimittaa henkilötietoja mainitun päätöksen 12 artiklan mukaisesti tämän päätöksen voimaantulopäivästä alkaen.”

16. Päätöksen 2014/911 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Latvia on sormenjälkitietojen automaattisen haun toteuttamiseksi pannut täysimääräisesti täytäntöön päätöksen [2008/615] 6 luvun tietosuojaa koskevat yleiset säännökset, ja sillä on oikeus vastaanottaa ja toimittaa henkilötietoja kyseisen päätöksen 9 artiklan mukaisesti tämän päätöksen voimaantulopäivästä alkaen.”

II **Menettely unionin tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset**

17. Parlamentti nosti SEUT 263 artiklan toisen kohdan nojalla nyt käsiteltävät kumoamiskanteet 14.1. ja 6.3.2015 toimittamillaan kannekirjelmillä.

18. Unionin tuomioistuimen presidentin 8.4.2015 antamalla määräyksellä mainitut kaksi asiaa yhdistettiin kirjallista ja suullista käsittelyä sekä tuomion antamista varten. Unionin tuomioistuimen presidentin 24.6.2015 tekemillä päätöksillä Saksan liittotasavalta ja Ruotsin kuningaskunta hyväksyttiin molemmissa asioissa väliintulijoiksi tukemaan neuvoston vaatimuksia. Vaikka Saksan liittotasavalta hyväksyttiin väliintulijaksi, Saksan hallitus ei ole esittänyt huomautuksia tässä menettelyssä.

19. Parlamentti vaatii kanteissaan, että unionin tuomioistuin

— kumoaa riidanalaiset päätökset

— velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

20. Neuvosto vaatii Ruotsin hallituksen tukemana, että unionin tuomioistuin

— hylkää kanteet perusteettomina siltä osin kuin ne koskevat ensimmäistä kanneperustetta (oikeusperusta) ja toisen kanneperusteen ensimmäistä osaa ja toisen osan kahta ensimmäistä kohtaa (menettelylliset vaatimukset). Toisen kanneperusteen toisen osan kolmannen kohdan osalta (parlamentin kuuleminen) neuvosto jättää asian unionin tuomioistuimen ratkaistavaksi

— toissijaisesti, jos unionin tuomioistuin kumoaa riidanalaiset päätökset, pitää riidanalaisten päätösten vaikutukset voimassa siihen saakka, kunnes ne voidaan korvata uusilla päätöksillä

— velvoittaa parlamentin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

21. Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 76 artiklan 2 kohdan nojalla asiassa ei pidetty istuntoa asianosaisten kuulemiseksi.

III **Asian tarkastelu**

A *Alustavat huomautukset*

22. Parlamentti riitauttaa kumoamiskanteissaan neuvoston antamien riidanalaisten päätösten lainmukaisuuden. Päätöksissä todetaan lähinnä, että tietyt jäsenvaltiot ovat panneet täytäntöön päätöksen 2008/615 6 luvun tietosuojaa koskevat yleiset säännökset ja että niillä on oikeus vastaanottaa ja toimittaa päätöksen 2008/615 soveltamisalaan kuuluvia tietoja tietystä päivämäärästä alkaen. Yksinkertaistettuna riidanalaisista päätöksistä seuraa käytännössä, että kyseiset jäsenvaltiot saavat pääsyn järjestelmään, joka mahdollistaa DNA-profiileja koskevien tietojen, sormenjälkitietojen ja tiettyjen kansallisten ajoneuvorekisteritietojen vaihdon.[7]

23. Parlamentti väittää ensimmäisessä kanneperusteessaan, että neuvosto on käyttänyt kussakin riidanalaisessa päätöksessä virheellistä oikeusperustaa. Se väittää lisäksi, että päätösten antamiseen johtaneessa päätöksentekomenettelyssä on rikottu tiettyjä menettelyllisiä vaatimuksia.

24. Neuvosto taas katsoo, että pöytäkirjassa N:o 36 oleva 9 artikla huomioon ottaen riidanalaisilla päätöksillä oli oikea oikeusperusta: päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohta. Vaikka neuvosto kiistää useimmat parlamentin menettelyllisistä vaatimuksista esittämät perustelut, se myöntää, että sen olisi pitänyt kuulla parlamenttia päätöksentekomenettelyn aikana.

7 — Järjestelmä otettiin alun perin käyttöön niin kutsutulla Prümin sopimuksella. Osa kyseisen kansainvälisen sopimuksen määräyksistä sisällytettiin myöhemmin osaksi unionin oikeusjärjestystä päätöksellä 2008/615.

25. Parlamentin nostamien kanteiden ratkaisemiseksi unionin tuomioistuimen on muun muassa määritettävä riidanalaisten päätösten *luonne*, josta asianosaiset ovat eri mieltä. Tällä kysymyksellä on merkittäviä seurauksia sille, millä tavalla on käsiteltävä parlamentin päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdan osalta esittämää, SEUT 277 artiklaan perustuvaa lainvastaisuusväitettä ja menettelyllisten vaatimusten rikkomista koskevaa toista kanneperustetta.

B *Oikeusperusta*

26. Ensimmäisessä kanneperusteessaan parlamentti väittää, että neuvosto antoi riidanalaiset päätökset virheellisen oikeusperustan nojalla. Parlamentti esittää väitteensä tueksi useita perusteluita.

27. Se väittää yhtäältä, että neuvoston olisi pitänyt käyttää EUT-sopimuksessa määrättyä oikeusperustaa. Tämä johtuu siitä, että parlamentin mukaan riidanalaiset päätökset ovat perussäädöksiä ja samantasoisia päätöksen 2008/615 kanssa ja että ne olisi pitänyt siten antaa saman oikeusperustan nojalla kuin kyseinen päätös, sellaisena kuin tämä oikeusperusta on muutettuna Lissabonin sopimuksella. Parlamentin mukaan oikeusperustana olisi pitänyt käyttää SEUT 82 artiklan 1 kohdan d alakohtaa ja SEUT 87 artiklan 2 kohdan a alakohtaa.

28. Parlamentti katsoo toisaalta, että jos riidanalaisia päätöksiä ei pidetä perussäädöksinä vaan päätöksen 2008/615 täytäntöönpanotoimina, päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohta muodostaa joka tapauksessa lainvastaisen johdetun oikeusperustan. Näin on siksi, että parlamentin mukaan 25 artiklan 2 kohdassa säädetään päätöksentekomenettelystä, joka on päätöksen 2008/615 tekemisen ajankohtana voimassa olleen primaarioikeuden (EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohta, luettuna yhdessä EU 39 artiklan 1 kohdan kanssa) vastainen.

29. Ennen ensimmäisen kanneperusteen ratkaisemista on tarpeen tarkastella kahta muuta kysymystä. Ensimmäinen niistä liittyy pöytäkirjassa N:o 36 olevaan 9 artiklaan, toinen riidanalaisten päätösten luonteeseen.

1. Pöytäkirjassa N:o 36 oleva 9 artikla

30. Ensimmäisen kanneperusteensa yhteydessä parlamentti väittää, että pöytäkirjassa N:o 36 oleva 9 artikla koskee ainoastaan aineellisia säädöksiä muttei säädöksiä, joissa säädetään menettelyllisistä vaatimuksista muiden toimenpiteiden hyväksymiselle. Parlamentin mukaan päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohta ei siten voinut muodostaa itsenäistä oikeusperustaa riidanalaisille päätöksille.

31. Unionin tuomioistuin on jo ratkaissut tämän asian. Se on todennut, että pöytäkirjassa N:o 36 olevan 9 artiklan suppea tulkinta poistaisi kyseiseltä artiklalta kokonaan tehokkaan vaikutuksen. Näin olisi, jos kyseisen artiklan katsottaisiin tarkoittavan ainoastaan, että poliisiyhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla annetut toimet eivät kumoudu automaattisesti Lissabonin sopimuksen tullessa voimaan.[8] Tässä yhteydessä ei pidä jättää huomiotta, että pöytäkirjassa N:o 36 oleva 9 artikla on ymmärrettävä siten, että sillä pyritään erityisesti takaamaan, että tämän yhteistyön alalla annettuja toimia voidaan yhä soveltaa tehokkaasti mainitun yhteistyön institutionaalisen kehyksen muuttamisesta huolimatta.[9] Tästä seuraa, että unionisopimuksen nojalla sääntöjenmukaisesti ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa annettujen toimien, joissa vahvistetaan muiden toimien antamista koskevia menettelyjä, oikeusvaikutukset säilyvät.[10]

8 — Tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 56 kohta).

9 — Tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-540/13, EU:C:2015:224, 44 kohta).

10 — Tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 57 kohta).

32. Siten pöytäkirjassa N:o 36 olevan 9 artiklan mukaan päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdan (ja myös päätöksen 2008/615 33 artiklan) oikeusvaikutukset säilyvät EU 34 artiklan (jonka perusteella päätös 2008/615 tehtiin) kumoamisen jälkeenkin. Tämä tarkoittaa myös sitä, että 25 artiklan 2 kohdassa (ja 33 artiklassa) säädetyt menettelylliset vaatimukset säilyvät ja vaikuttavat Euroopan unionin perustuslaillisessa kehyksessä sen jälkeen tapahtuneista muutoksista huolimatta.

33. Avoinna on kuitenkin edelleen, ovatko riidanalaiset päätökset perussäädöksiä, kuten parlamentti väittää, vai täytäntöönpanotoimia, kuten neuvosto väittää.

2. Riidanalaisten päätösten luonne

34. Parlamentti väittää, että riidanalaiset päätökset ovat perussäädöksiä eivätkä täytäntöönpanotoimia. Tältä osin parlamentti huomauttaa, että päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdassa säädetty menettely edellyttää neuvostolta yksimielisyyttä riidanalaisten päätösten antamiseksi. Päätöksen 2008/615 tekemisen ajankohtana EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa määrättiin kahdesta erillisestä menettelystä perussäädösten ja täytäntöönpanotoimien antamiselle: ainoastaan perussäädökset edellyttivät neuvoston yksimielisyyttä. Parlamentin mukaan tätä tukee lisäksi se, että päätöksen 2008/615 33 artiklaan sisältyy erillinen perusta täytäntöönpanotoimien antamiselle. Kyseisen säännöksen olemassaolosta huolimatta neuvosto päätti olla antamatta riidanalaisia päätöksiä sen nojalla. Kun pidetään mielessä tämä valinta, riidanalaisia päätöksiä ei voida pitää täytäntöönpanotoimina vaan perussäädöksinä, jotka ovat samantasoisia päätöksen 2008/615 kanssa. Riidanalaisten päätösten otsikoissa ei myöskään mainita sanaa ”täytäntöönpano”, mikä viittaa myös siihen, että riidanalaiset päätökset ovat itse asiassa perussäädöksiä. Parlamentin mukaan riidanalaiset päätökset täydentävät päätöstä 2008/615 sen päivämäärän osalta, josta alkaen jäsenvaltiolla on oikeus käyttää automaattisen tietojenvaihdon järjestelmää.

35. Neuvosto väittää, että päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohta antaa sille mahdollisuuden käyttää täytäntöönpanovaltaa ja että riidanalaiset päätökset ovat siten täytäntöönpanotoimia. Neuvoston mukaan 25 artiklan 2 kohdan sanamuoto ja se, että riidanalaisten päätösten yksinomaisena tarkoituksena on panna täytäntöön päätöksen 2008/615 tavoitteet, osoittavat selkeästi, että riidanalaiset päätökset ovat täytäntöönpanotoimia. Neuvosto katsoo, ettei parlamentin väitteissä oteta huomioon unionin tuomioistuimen vakiintunutta oikeuskäytäntöä, jonka mukaan oikeusperusta ratkaisee noudatettavan menettelyn eikä päinvastoin.

36. Kuten jäljempänä selitän, en pidä parlamentin esittämiä perusteluita vakuuttavina.

37. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö on hyödyllinen perussäädösten ja täytäntöönpanotoimien välisen rajan ymmärtämiselle. Perussäädökset kuuluvat lainsäätäjän toimivaltaan, koska ne sisältävät kyseessä olevaa alaa koskevia olennaisia sääntöjä ja edellyttävät siinä mielessä poliittisten valintojen tekemistä. Tällaiset olennaiset säännöt eivät voi olla delegoinnin kohteena.[11] Oikeuskäytännöstä ilmenee myös, että näiden keskeisten osien määrittämisen on perustuttava objektiivisiin seikkoihin, jotka voivat olla tuomioistuimen valvonnan kohteena, ja siinä yhteydessä on tarpeen ottaa huomioon kyseessä olevan alan ominaisuudet ja erityispiirteet.[12] Myös lainsäädännöllinen asiayhteys on otettava huomioon.[13]

11 — Tuomio 5.9.2012, parlamentti v. neuvosto (C-355/10, EU:C:2012:516, 63–65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

12 — Tuomio 5.9.2012, parlamentti v. neuvosto (C-355/10, EU:C:2012:516, 67 ja 68 kohta). Ks. myös tuomio 6.5.2014, komissio v. parlamentti ja neuvosto (C-43/12, EU:C:2014:298, 29 kohta) ja tuomio 22.10.2013, komissio v. neuvosto (C-137/12, EU:C:2013:675, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

13 — Tuomio 8.9.2014, komissio v. parlamentti ja neuvosto (C-411/06, EU:C:2009:518, 64 ja 65 kohta).

38. Päätöksen 2008/615 johdanto-osasta ilmenee, että päätöksen tavoitteena on sisällyttää Prümin sopimuksen [14] määräykset osaksi Euroopan unionin oikeusjärjestystä. Päätöksellä pyritään erityisesti tehostamaan jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välistä tietojenvaihtoa, jonka tarkoituksena on rikosten havaitseminen ja tutkinta.

39. Päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdassa säädetään, että henkilötietojen toimittaminen voidaan aloittaa vasta, kun tietosuojasäännökset on pantu täytäntöön jäsenvaltioiden lainsäädännössä ja neuvosto päättää yksimielisesti jokaisen jäsenvaltion ja jokaisen vaihdettavien tietojen luokan (DNA-profiilit, sormenjälkitiedot, ajoneuvorekisteritiedot) osalta, täyttyykö tämä edellytys. Päätöksen 2008/616 20 artiklan mukaan neuvosto tekee päätöksen toimintaan jo osallistuvien jäsenvaltioiden asiantuntijoiden laatiman arviointiraportin perusteella. Raportti perustuu kyselyyn, arviointikäyntiin ja asianomaisen tietokannan pilottikokeiluun. Raportin perusteella voidaan päätellä, onko kyseinen jäsenvaltio ottanut käyttöön tietosuojajärjestelmän ja tekniset ja oikeudelliset vaatimukset automaattisten hakujen tekemiselle ja tietojen saamiselle muilta jäsenvaltioilta ja onko sen tietokanta yhteensopiva muiden jäsenvaltioiden tietokantojen kanssa.

40. Edellä esitetty huomioon ottaen riidanalaisissa päätöksissä lähinnä i) todetaan, että kyseiset jäsenvaltiot ovat saattaneet onnistuneesti päätökseen alustavan arviointivaiheen, sellaisena kuin siitä säädetään päätöksen 2008/616 20 artiklassa, ja ii) tämän toteamuksen perusteella annetaan näille jäsenvaltioille oikeus käyttää automaattisen tietojenvaihdon järjestelmää tietystä päivämäärästä alkaen.

41. Vaikka riidanalaiset päätökset ovat välttämätön askel ennen kuin tietojenvaihto voi alkaa, tämä ei kuitenkaan tarkoita, että ne olisivat samankaltaisia perussäädöksiä kuin päätös 2008/615. Riidanalaisten päätösten sisällöllä ei nähdäkseni voida katsoa olevan vaikutusta poliittisiin valintoihin, joita liittyy tietojenvaihtojärjestelmän käyttöönottoon.

42. Lisäksi, kuten neuvosto perustellusti huomauttaa, oikeusperusta ratkaisee noudatettavan menettelyn eikä päinvastoin. [15] Tässä mielessä en ole vakuuttunut siitä, että päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdassa säädetystä menettelystä voidaan tehdä kauaskantoisia päätelmiä riidanalaisten päätösten luonteesta.

43. Lisäksi, jos parlamentin näkemys hyväksyttäisiin, se tarkoittaisi, että aina kun jäsenvaltio on saanut päätökseen alustavan arvioinnin ja pilottikokeilun vaiheen, mitä päätöksessä 2008/615 säädetty tietojenvaihto edellyttää, lainsäätäjä osallistuisi siitä päättämiseen, onko kyseisen päätöksen 6 luvussa tarkoitetut tietosuojatoimenpiteet toteutettu, ja sen vahvistamiseen, että kyseiselle jäsenvaltiolle voidaan antaa suora pääsy päätöksen 2008/615 soveltamisalaan kuuluviin tietoihin. Perussäädöksen käsitteen näin laaja tulkinta kaventaisi mielestäni täytäntöönpanon alan käytännössä olemattomaksi.

44. Parlamentti ei myöskään ole esittänyt yhtään vakuuttavaa perustetta selitykseksi sille, millä tavalla riidanalaisia päätöksiä voitaisiin pitää itsenäisinä päätöksinä, joilla on jokin tavoite, joka eroaisi tavalla tai toisella päätöksen 2008/615 tavoitteesta. Kuten edellä jo selitin, riidanalaiset päätökset muodostavat päinvastoin kiinteän ja välttämättömän osan menettelyä, joka johtaa päätöksen 2008/615 tavoitteiden toteutumiseen. Tässä yhteydessä sanan ”täytäntöönpano” pois jättäminen ei voi nähdäkseni merkitä sitä, että riidanalaiset päätökset ovat perussäädöksiä.

45. Katson näin ollen, että riidanalaiset päätökset ovat täytäntöönpanotoimia ja että parlamentin päinvastaiset väitteet on hylättävä. Samoin on hylättävä väitteet, joiden mukaan riidanalaisia päätöksiä ei voitu antaa päätöksen 2008/615 perusteella ja että niiden oikeusperustana olisi sen sijaan pitänyt käyttää EUT-sopimuksen määräyksiä.

14 — Ks. edellä alaviite 7.

15 — Ks. mm. tuomio 19.7.2012, parlamentti v. neuvosto (C-130/10, EU:C:2012:472, 80 kohta) ja tuomio 24.6.2014, parlamentti v. neuvosto (C-658/11, EU:C:2014:2025, 57 kohta).

46. Tämän päätelmän huomioon ottaen tarkastelen seuraavaksi lainvastaisuusväitettä, jonka parlamentti on esittänyt päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdasta.

3. Päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdan lainmukaisuus

47. Parlamentti väittää, että päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdassa säädetään yksinkertaistetusta menettelystä, josta ei määrätä EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa, jonka mukaan perussäädösten antaminen edellyttää jäsenvaltion tai komission aloitetta ja parlamentin kuulemista. Vaikka unionin tuomioistuin pitäisikin riidanalaisia päätöksiä täytäntöönpanotoimina, parlamentti väittää, että päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdassa säädetty menettely eroaa EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa määrätystä menettelystä: tämä ei johdu vain siitä, ettei 25 artiklan 2 kohdassa edellytetä jäsenvaltion tai komission aloitetta ja parlamentin kuulemista, vaan myös siitä, että kyseisessä säännöksessä edellytetään neuvoston yksimielisyyttä. Näin ollen riidanalaiset päätökset olisi kumottava päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdan lainvastaisuuden vuoksi.

48. Neuvosto taas väittää, että kun otetaan huomioon unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö,[16] pelkästään päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdassa käytetty, eittämättä valitettava käsitteistö ei aseta kyseenalaiseksi kyseisen säännöksen lainmukaisuutta. Neuvoston näkemyksen mukaan riidanalainen säännös voidaan sovittaa yhteen asiaa koskevien unionisopimuksen määräysten kanssa (EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohta, luettuna yhdessä EU 39 artiklan 1 kohdan kanssa), vaikka siinä ei mainita parlamentin kuulemista eikä yksilöidä eri vaiheita menettelyssä, jonka seurauksena jäsenvaltio sisällytetään päätöksellä 2008/615 käyttöön otettuun järjestelmään.

49. Neuvosto toistaa tältä osin näkemyksensä, jonka mukaan riidanalaiset päätökset ovat täytäntöönpanotoimia, ja huomauttaa, ettei EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa joka tapauksessa edellytetä komission tai jäsenvaltion aloitetta täytäntöönpanotoimien antamiseksi. Samaan tapaan parlamentin kuulemista koskevasta edellytyksestä neuvosto toteaa, ettei sitä koskevan nimenomaisen edellytyksen puuttuminen ole ratkaisevaa, koska unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan yhdenmukainen tulkinta on siitä huolimatta mahdollinen.

50. Neuvosto tarkastelee lisäksi päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdassa asetettua yksimielisyyttä koskevaa edellytystä. Se väittää, että päätöksen sanamuoto ”päättää yksimielisesti” sanamuodon ”antaa päätös yksimielisesti” sijasta jättää tulkinnanvaraa ja että huomioon on siten otettava säännöksen lainsäädännöllinen asiayhteys ja tavoitteet. Neuvoston mukaan yksimielisyyttä koskeva edellytys sisältää todellisuudessa kaksi erillistä vaihetta päätöksentekomenettelyssä. Ensinnäkin jäsenvaltiot varmistavat yksimielisesti (tehtyjen alustavien arviointien tuloksen perusteella, ks. edellä 39 kohta), onko kyseinen jäsenvaltio saattanut arvioinnin päätökseen onnistuneesti. Kun otetaan huomioon tietojenvaihtojärjestelmän, joka antaa siihen osallistuville jäsenvaltioille suoran pääsyn toisten jäsenvaltioiden kansallisiin tietokantoihin, rakenne, alustavien arviointien suorittaminen onnistuneesti edellyttää välttämättä kunkin jäsenvaltion suostumusta. Toiseksi neuvosto tekee määräenemmistöllä muodollisen päätöksen jäsenvaltion hyväksymisestä järjestelmään ja päivämäärästä, jona tietojenvaihto voi alkaa. Neuvosto katsoo, että päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdassa nämä kaksi vaihetta sulautuvat yhdeksi päätökseksi.

16 — Tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223) ja tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-540/13, EU:C:2015:224).

51. Kuten molemmat asianosaiset myöntävät, on erittäin tärkeää, että perussopimuksissa määritellään säännöt sille, miten unionin toimielimet tekevät päätöksensä. Nämä säännöt eivät kuulu jäsenvaltioiden tai unionin toimielinten harkintavaltaan. Johdettuja oikeusperustoja, joilla tiukennetaan tai lievennetään perussopimuksissa määrättyjä sääntöjä, ei siten voida vahvistaa.[17] Tämä tärkeä periaate koskee myös täytäntöönpanotoimien antamista.[18]

52. Tässä yhteydessä on myös syytä muistuttaa, että unionin toimen laillisuutta on arvioitava toimen toteuttamisajankohtana olemassa olleiden tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella.[19]

53. Olen edellä jo todennut, että riidanalaisia päätöksiä olisi pidettävä täytäntöönpanotoimina. Päätöksen 2008/615 25 artiklan lainmukaisuutta olisi siten arvioitava niiden määräysten perusteella, joissa kyseisen päätöksen tekemisen ajankohtana määrättiin täytäntöönpanotoimien toteuttamisesta kolmannessa pilarissa: EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja EU 39 artiklan 1 kohdan.[20] Näiden määräysten mukaisesti neuvosto voi hyväksyä määräenemmistöllä ja parlamenttia kuultuaan kolmanteen pilariin kuuluvien päätösten täytäntöönpanemiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

54. Päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdan sanamuoto ei edellytä komission tai jäsenvaltion aloitetta, eikä tässä säännöksessä aseteta neuvostolle velvoitetta kuulla parlamenttia. Se poikkeaa lisäksi EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdasta siten, että siinä edellytetään neuvoston yksimielisyyttä.

55. Vaikka olenkin samaa mieltä neuvoston kanssa siitä, että päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohta on mahdollista sovittaa yhteen EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja EU 39 artiklan 1 kohdan kanssa siltä osin kuin kyse on aloitteesta[21] ja parlamentin kuulemisesta,[22] en ole vakuuttunut siitä, että sama pätee päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohtaan sisältyvään yksimielisyyttä koskevaan edellytykseen. Kyseinen edellytys poikkeaa selvästi EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdasta, jossa määrätään täytäntöönpanotoimien toteuttamisesta määräenemmistöllä.

56. On totta, että – kuten neuvosto väittää – unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkitsemisessa on otettava huomioon sen päämäärä ja asiayhteys.[23] Unionin tuomioistuin on lisäksi todennut, että säännöstä on tulkittava niin pitkälle kuin mahdollista tavalla, joka ei aseta sen laillisuutta kyseenalaiseksi.[24] Näitä tulkintaperiaatteita ei kuitenkaan voida soveltaa liian laajasti etenkään tilanteessa, jossa vaarassa on toinen perustavan tärkeä periaate, nimittäin periaate, jonka mukaan perussopimuksissa määritellään päätöksentekomenettely (ks. lisäksi edellä tämän ratkaisuehdotuksen 51 kohta).[25]

57. Neuvosto on ensinnäkin todennut, että päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohtaan sisältyvä yksimielisyyttä koskeva edellytys olisi ymmärrettävä siten, että se käsittää kaksivaiheisen päätöksentekomenettelyn, jonka päätteeksi tehdään *yksi* päätös, ja että yksimielisyyttä koskevaa edellytystä sovelletaan ainoastaan sen ensimmäiseen, alustavaan vaiheeseen. Muodollinen päätös

17 — Tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 42 kohta) ja tuomio 6.5.2008, parlamentti v. neuvosto (C-133/06, EU:C:2008:257, 54–56 kohta).

18 — Tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 43 kohta).

19 — Ks. mm. tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

20 — Ks. tältä osin tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 45 kohta); tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-540/13, EU:C:2015:224, 35 kohta) ja tuomio 10.9.2015, parlamentti v. neuvosto (C-363/14, EU:C:2015:579, 59 kohta).

21 — Unionin tuomioistuin on vahvistanut, että täytäntöönpanotoimien osalta EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa ei edellytetä jäsenvaltion tai komission edeltävää aloitetta, ks. tuomio 10.9.2015, parlamentti v. neuvosto (C-363/14, EU:C:2015:579, 58–67 kohta).

22 — Unionin tuomioistuin on todennut samankaltaista lainvastaisuusväitettä koskevassa asiassa, että tulkitsemalla säännöstä EU 39 artiklan 1 kohta (jonka mukaan parlamenttia on kuultava) huomioon ottaen se, ettei kyseisessä säännöksessä säädetä parlamentin kuulemista koskevasta velvollisuudesta, ei tarkoita, että se on lainvastainen, ks. tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 47–50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

23 — Tuomio 21.5.2015, Rosselle (C-65/14, EU:C:2015:339, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

24 — Tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 49 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

25 — Tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 43 kohta) ja tuomio 6.5.2008, parlamentti v. neuvosto (C-133/06, EU:C:2008:257, 54–56 kohta).

tehdään määräenemmistöllä. Jos neuvoston tulkinta kyseisestä artiklasta hyväksyttäisiin, säännöksellä luotaisiin itse asiassa johdettu oikeusperusta, joka muuttaa perussopimuksessa vahvistettuja sääntöjä. Tämä johtuu siitä, että – kuten neuvosto on selittänyt – kaksivaiheinen menettely johtaa *yhteen* päätökseen, mikä tarkoittaa sitä, että määräenemmistöä koskeva edellytys muuttuisi teoreettiseksi edellytykseksi ja että todellisuudessa neuvosto toteuttaisi täytäntöönpanotoimen yksimielisellä päätöksellä.

58. Kun otetaan huomioon, että päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdassa todetaan nimenomaisesti, että päätös on tehtävä yksimielisesti, nähdäkseni ei ole mahdollista tulkita tätä äänestysedellytystä yhdenmukaisen tulkinnan avulla siten, että päätös on tehtävä määräenemmistöllä. Tällainen tulkinta olisi selkeästi ristiriidassa päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdan sanamuodon kanssa.[26]

59. Haluan lopuksi todeta seuraavaa. Ymmärrän neuvoston perustelut sille, miksi kunkin jäsenvaltion on – *ennakkoedellytyksenä* myöhemmän täytäntöönpanopäätöksen tekemiselle – varmistettava, onko järjestelmään liittyvä jäsenvaltio suorittanut onnistuneesti alustavan arviointivaiheen. Tämä ei kuitenkaan voi tarkoittaa sitä, että neuvosto voisi tehdä myöhemmän täytäntöönpanopäätöksen päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdan perusteella, koska kyseinen säännös, jossa edellytetään yksimielisyyttä, muodostaa lainvastaisen johdetun oikeusperustan. Kuten parlamentti on perustellusti huomauttanut, päätöksessä 2008/615 on toinen säännös, nimittäin 33 artikla, jonka nojalla neuvosto voi hyväksyä päätöksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

60. Edellä esitetyn perusteella katson, että päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdassa säädetään menettelystä, joka poikkeaa EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa määrätystä menettelystä, ja että se muodostaa siten lainvastaisen johdetun oikeusperustan. Tästä seuraa, että parlamentin ensimmäinen kanneperuste olisi hyväksyttävä kokonaisuudessaan ja riidanalaiset päätökset olisi kumottava.

61. Siltä varalta, että unionin tuomioistuin on eri mieltä kanssani ja toteaa, että parlamentin ensimmäinen kanneperuste on hylättävä, tarkastelen parlamentin toista kanneperustetta, joka liittyy olennaisten menettelyllisten vaatimusten rikkomiseen.

C *Olennaiset menettelylliset vaatimukset*

62. Toisen kanneperusteensa yhteydessä parlamentti toistaa, että riidanalaiset päätökset olisi pitänyt antaa SEUT 82 artiklan 1 kohdan d alakohdan ja SEUT 87 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla. Olen jo käsitellyt tätä asiaa edellä.

63. Toissijaisesti parlamentti väittää, että riidanalaisten päätösten antamiseen johtanut menettely oli EU 34 artiklan 2 kohdan vastainen kolmesta syystä. Kun EU 34 artiklan 2 kohtaa luetaan yhdessä EU 39 artiklan 1 kohdan kanssa, niissä määrätään seuraavasta menettelystä: neuvosto tekee päätökset yksimielisesti (tai täytäntöönpanotoimien tapauksessa määräenemmistöllä) komission tai jäsenvaltion aloitteesta ja parlamenttia kuultuaan. Neuvosto ei noudattanut tätä menettelyä.

64. Neuvosto väittää, että parlamentin pääasiallinen peruste pohjautuu riidanalaisten päätösten oikean oikeusperustan virheelliseen ymmärtämiseen. Neuvosto myös toteaa, että se antoi riidanalaiset päätökset lainmukaisesti päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdan nojalla, jossa edellytetään neuvoston yksimielisyyttä muttei edeltävää aloitetta tai parlamentin kuulemista. Neuvosto kuitenkin myös myöntää, että kun otetaan huomioon tuomio parlamentti v. neuvosto,[27] sen olisi pitänyt kuulla parlamenttia ennen riidanalaisten päätösten antamista.

26 — Tässä yhteydessä voitaisiin tehdä ero edellä alaviitteessä 22 kuvattuun tilanteeseen, jossa tarkasteltavana olleessa säännöksessä *ei mainittu* velvollisuutta kuulla parlamenttia, ks. tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223).

27 — C-540/13, EU:C:2015:224, 53 kohta.

65. Edellä päätöksen 2008/615 25 artiklan 2 kohdan lainmukaisuudesta tehdyn arvioinnin vuoksi riittää, että esitän seuraavat huomautukset.

66. Kuten neuvosto myöntää, sen olisi pitänyt kuulla parlamenttia. Koska parlamenttia ei kuultu, tämä tarkoittaa väistämättä sitä, että päätökset olisi kumottava.[28] Antamalla riidanalaiset päätökset yksimielisesti neuvosto on myös rikkonut EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa vahvistettuja äänestyssääntöjä. Parlamentin toisen kanneperusteensa yhteydessä esittämä väite, joka koskee komission tai jäsenvaltion edeltävää aloitetta, on kuitenkin hylättävä. Näin on siksi, että kuten edellä selitin, EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa ei edellytetä jäsenvaltion tai komission edeltävää aloitetta.

67. Katson näin ollen, että myös parlamentin toinen kanneperuste on hyväksyttävä. Riidanalaiset päätökset on siten kumottava.

D *Riidanalaisten päätösten vaikutukset*

68. Neuvosto pyytää Ruotsin kuningaskunnan tukemana unionin tuomioistuinta pitämään riidanalaisten päätösten vaikutukset voimassa SEUT 264 artiklan toisen kohdan mukaisesti, jos päätökset kumotaan. Parlamentti ei ole vastustanut pyyntöä.

69. Olen edellä todennut, että riidanalaiset päätökset olisi kumottava. Päätösten kumoamisella ilman, että niiden vaikutukset pidetään voimassa, olisi kuitenkin kiistatta merkittäviä seurauksia rajatylittävälle yhteistyölle terrorismin, vakavan rikollisuuden ja laittoman maahanmuuton torjunnassa. Se nimittäin hankaloittaisi merkittävästi lainvalvontaviranomaisten (sekä jäsenvaltioissa, joita riidanalaiset päätökset koskevat, että muissa järjestelmään osallistuvissa jäsenvaltioissa) pääsyä DNA-profiileja ja sormenjälkiä koskeviin tietoihin sekä ajoneuvorekisteritietoihin. Tässä mielessä, jos riidanalaisten päätösten vaikutuksia *ei* pidettäisi voimassa, yleisen järjestyksen ylläpito ja tällä alalla tehtävän rajatylittävän yhteistyön tehokkuus vaarantuisivat.[29] Tämä johtuu siitä, että riidanalaisten päätösten kumoamisen seurauksena järjestelmään osallistuvilla jäsenvaltioilla ei ole enää perustaa kyseiselle yhteistyölle. Tämä on nähdäkseni riittävä syy pitää riidanalaisten päätösten vaikutukset voimassa, kunnes ne on korvattu uusilla toimilla. Lisäksi on huomautettava, että vaikka parlamentti vaatii riidanalaisten päätösten kumoamista, se ei riitauta päätösten tarkoitusta tai sisältöä.

70. Tästä syystä katson, että riidanalaisten päätösten vaikutukset on pidettävä voimassa ne korvaavien uusien toimien voimaantuloon asti.

IV **Oikeudenkäyntikulut**

71. Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Näissä kahdessa asiassa parlamentti on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja neuvosto on hävinnyt asian.

72. Työjärjestyksen 140 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Saksan liittotasavalta ja Ruotsin kuningaskunta vastaavat siten omista oikeudenkäyntikuluistaan.

28 — Ks. viimeksi tuomio 23.12.2015, parlamentti v. neuvosto (C-595/14, EU:C:2015:847, 35–43 kohta).

29 — Ks. vastaavasti tuomio 16.4.2015, parlamentti v. neuvosto (C-540/13, EU:C:2015:224, 61–64 kohta) ja tuomio 23.12.2015, parlamentti v. neuvosto (C-595/14, EU:C:2015:847, 45–49 kohta).

V **Ratkaisuehdotus**

73. Kaiken edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin

— kumoaa seuraavat neljä riidanalaista päätöstä: ajoneuvorekisteritietoja koskevan automaattisen tietojenvaihdon aloittamisesta Maltassa 9.10.2014 annettu neuvoston päätös 2014/731/EU, ajoneuvorekisteritietoja koskevan automaattisen tietojenvaihdon aloittamisesta Kyproksessa 21.10.2014 annettu neuvoston päätös 2014/743/EU, ajoneuvorekisteritietoja koskevan automaattisen tietojenvaihdon aloittamisesta Virossa 21.10.2014 annettu neuvoston päätös 2014/744/EU ja sormenjälkitietoja koskevan automaattisen tietojenvaihdon aloittamisesta Latvian kanssa 4.12.2014 annettu neuvoston päätös 2014/911/EU

— pitää riidanalaisten päätösten vaikutukset voimassa ne korvaavien uusien toimien voimaantuloon asti

— velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut

— määrää, että Saksan liittotasavalta ja Ruotsin kuningaskunta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.